

06 05 2019

Агар хар нафар вазифаи ичтимой, масъулияти касбӣ ва муҳим аз хама карзи инсонии худро ичро кунад, барои пешрафти ҳаёти ҷомеа ва давлат монеае вучуд дошта наметавонад ва муаммо бунёд намегардад.

Падидаи номатлубе, ки дар бисёр маврид инсофу адолатро аз миён мебарад, ин ришваву ришваситонӣ ё ба тарзи дигар гӯем, амали коррупсионӣ мебошад. Ришвахӯрӣ падидаи нав набуда, дар ҳар давру замон нишоҳои он аён мегардид. Одатан амалҳои коррупсионӣ аз ҷониби табакаи миёнаву болоии ҷомеа, яъне онҳое, ки сари вазифаи давлатӣ буданд, барои иҷрои амале, ки мардуми одӣ тавонашро надоштанд, сурат мегирифт, аммо рафта-рафта ин раванд мураккаб гардид. Имрӯз мардуми одӣ худ амалҳои коррупсиониро бунёд мекунанд.

Коррупсия ва андешаҳои коррупсионӣ ба шуури ҷомеа ҷунон ҷой гирифтааст, ки мардуми одӣ ва онҳое, ки дар ҷомеа пешсаф будан мехоҳанд, дар аксар маврид захмат кашиданро хуш надоранд, балки онро бенатича мехисобанд. Маҳз амалҳои коррупсионӣ мардуми меҳнатдӯстро танбал ва ҷавонро дилсард мекунад. Матбуоти кишвар баъзан зерӣ сарлавҳаи “Фирори мағзҳо аз ватан” мақолаҳо нашр мекунад, ки сабаби асосии “фирори мағзҳо”-ро дар ноадолатии аз амали коррупсионӣ бамеёномада медонанд. Дар асл ришваву ришваситонӣ натавонанд зарари иқтисодӣ меорад, балки ба бӯҳрони ақливу зеҳнӣ низ бӯрда мерасонад. Ин аст, ки Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар тамоми баромадҳои барои пешгирии ин амали номатлуб ба масъулин супоришҳои махсус медиҳанд ва аз мавҷудияти амалҳои коррупсионӣ дар ҷомеа бо таассуф ҳарф мезананд.

Коррупсия чун амали номатлуб тамоми давлатҳои рӯи ҷаҳонро ба ташвиш оварда, барои бартараф намудани он чораҳо андешида мешаванд. Аз ҷумла дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои решакан намудани ин падидаи номатлуб дар тамоми соҳаҳои кӯшишҳо ба харҷ дода мешавад. Махсусан, дар соҳаи маориф таъсиси ММТ барои дохилшавӣ ба мактабҳои олии боиси он гардид, ки докталабон вобаста ба сатҳи донишашон бидуни дахлати нафар (ришваситоне) тавонанд ба макотиби олии дохил шаванд. Дигар, писар киси падарро нигоҳ накарда, ба тавоноияш таъя мекунад ва аз касе гиламанд намегардад ва падару модар низ маблағро на барои дохилшавии писар ба макоти олии, балки то дохилшавии ӯ барои донишомӯзӣ сарф мекунанд.

Ба системаи кредитӣ гузаштани донишгоҳу донишқадаҳои кишвар низ сару садоҳои “гуфтугӯ”-и миёни устоду шогирдро аз миён бурд ва метавон гуфт, ки ришвадихиву ришваситонӣ низ гайриимкон аст. Талаботи системаи кредитӣ донишҷӯро ба захираи кашидан водор мекунад ва нафар, ки захира мекашад, албатта рохатро мунтазир аст, барои расидан ба ҳаққи худ талош мекунад. Гуфта метавонем, ки дар соҳаи маориф барои аз миён бурдани ришваву ришваситонӣ қадами устуворе гузошта шудааст, аммо коррупсия дар дигар соҳаҳои ҳаёт мавҷуд аст, ки барои решакан намудани он чомеа бояд аз зарару пасомадҳояш бохабар бошад барои аз миён бурдани сахм гузорад. Аз миён бурдани коррупсия кори душвор нест. Танҳо рох надодан ба амали коррупсионӣ амали бузургест. Барои пешрафти чомеа, беҳбудии ҳаёт, ҳифзи ҳукуку манфиатҳои худ ҳар яки мо бояд аз амали коррупсионӣ ҳазар кунем!

М.САФАРОВА, муаллими калони кафедраи телевизион ва радиошунавонӣ